

Zullen de beide Kamers der Staten-Generaal thans ontbonden worden?

I.

Deze quaestie, die voor het publiek gebragt is op eenen tijd, toen zij voor openbare behandeling nog niet rijp was, behoort thans, nu de kieswet en de provinciale wet aangenomen zijn, in ernstige overweging te worden genomen. Het is eene vraag, die thans aan de orde is.

Dat de Eerste Kamer ontbonden dient te worden, hieraan schijnt wel bij niemand twijfel te bestaan. De tegenwoordig zamenstelling der Eerste Kamer is geheel anormaal. Het is eene uit kunstmiddelen voorloopig zamengebragte nood-Kamer, doch die, om naar behooren te functioneren, hare normale, grondwettige, inrigting behoeft. Zich te bepalen tot eene aanvulling van het aftredend één derde, door de nieuwe grondwettige kiezers, en de overschietende twee derden nog drie en zes jaren te laten zitten, op eene benoeming van den Koning uit eene lijst van kandidaten door kiezers voorgedragen, volgens de bepalingen van een voorloopig kiesreglement, ware inderdaad onzich en er is, gelooven wij, niemand die dit niet beaamt. De ontbinding der Eerste Kamer meenen wij dan ook als eene onbetwiste noodzakelijkheid te mogen vaststellen.

De vraag blijft: zullen beide Kamers der Staten-Generaal, niet alleen de Eerste maar ook de Tweede, ontbonden worden? De vraag is in de Kamer, waar zij niet te huis behoorde, ter sprake gebragt; zij is, ten laatste door den heer GROEN VAN PRINSTERER in den vorm van een amendement voorgesteld. De Kamer wees het amendement terégt — als zijnde dit eene daad van bestuur geheel buiten haren werkkring — met overgrootte meerderheid af. De vraag bleef, zoowel van den kant der Regering, als van dien der Kamer, in haar geheel. Zij komt ongeprejudiciëerd voor het publiek.

Wij hebben tegen de ontbinding der Tweede Kamer drie argumenten hooren aanvoeren: 1o. de grondwet gebiedt haar niet; 2o. zij is niet noodzakelijk, omdat de afgevaardigde niet vertegenwoordigt de kiezers die hem kozen, noch het district, dat hem afvaardigde, maar het geheele Nederlandsche volk, en dus zijne volmagt, noch door verandering van het kiezers-personeel, noch door nieuwe districts-indeeling te niet gaat; 3o. het is dwaas eene Kamer te ontbinden, wanneer er geen geschil tusschen haar en de regering bestaat, en zij het vertrouwen der natie bezit.

Het eerste dezer argumenten stemmen wij volkomen toe. De grondwet laat in dezen volle vrijheid. Er is geenerlei bewijs, dat zij gewild heeft dat, na het tot stand komen der kieswet en der provinciale wet, de Kamer, volgens het voorloopig kiesreglement zamengesteld, zou moeten aftreden. Grondwettig kan de tegenwoordige Tweede Kamer blijven zitten; maar grondwettig kan ook de tegenwoordige Eerste Kamer zitten blijven, en echter zou dit zitten blijven der Eerste Kamer zeer irrationeel zijn.

Ook het tweede argument geven wij

volkomen toe, maar wij gelooven, dat men daarom geenszins daaruit de gevolgtrekking kan maken, dat de Kamer niet ontbonden behoeft of behoort te worden. Het is zeer waar en wij stellen er hoogen prijs op, dit grondwettig en constitutioneel beginsel tot eene diepgewortelde nationale overtuiging te maken, dat de afgevaardigde niet de kiezers vertegenwoordigt, die hem hunne stemmen hebben gegeven, noch het district, waarvoor hij zitting neemt, maar »het geheele Nederlandsche volk.» Maar het neemt niet weg dat, om met waarheid op te kunnen treden als vertegenwoordiger van »het geheele Nederlandsche volk,» het een onmisbaar vereischte is, dat men en de man zij van het district, waarvoor men zitting neemt, en de man der keuze van de kiezers van dat district. Er mag geenerlei onzekerheid, geenerlei twijfel heerschen of de afgevaardigde wel de man is, dien de kiezers en het district bedoelden, of de gansche leer der vertegenwoordigende regering ligt in duigen. Het vertegenwoordigerschap is, boven alle anderen, een post van vertrouwen, de lastbrief is eene onbepaalde volmagt om zóó te vertegenwoordigen als het heil der gansche natie eischt; maar daarom te meer moet er volkomene, ondubbelzinnige, zekerheid bestaan, dat deze man de man is met het vertrouwen zijner medeburgers vereerd, dat zij aan dezen en aan niemand anders hunne volmagt hebben gegeven. De afgevaardigden vertegenwoordigen het geheele Nederlandsche volk; maar wie die afgevaardigden wezen zullen, die het geheele Nederlandsche volk vertegenwoordigen moeten, dit kunnen en mogen alléén de kiezers aanwijzen; zij alléén zijn bevoegd in naam der gansche natie, die volmagten uit te reiken, die handeling van vertrouwen te verrigten, die het wezen van het vertegenwoordigerschap uitmaakt.

Verdubbelt gij het personeel uwer kiezers, brengt gij ze van ongeveer 55,000 tot ruim 100,000, zoo zijn de afgevaardigden, die hunne volmagten ontvingen van de 55,000 niet meer in waarheid de vertegenwoordigers die, naar den geest uwer instellingen, tot de mederegering geroepen worden. Zoodra de wet 100,000 bevoegden roept, om hen aan te wijzen, die het best het geheele Nederlandsche volk vertegenwoordigen zullen, zoo voldoen zij, die door slechts 55,000 aangewezen zijn, niet meer aan de vereischten om vertegenwoordiger te zijn. Het zijn dan personen, die stemmen op zich vereenigd hebben, maar het blijft de vraag, of zij de personen zijn die, volgens de bedoeling der kiezers van dat district, voor dat district zitting moeten hebben. Te zeggen, de afgevaardigde, die tot nu toe gezeten heeft, b. v. voor het district Harderwijk, wordt thans gerekend te zitten voor het district Zwol, terwijl ondertusschen het district Harderwijk geheel uit elkander is gevallen, en een geheel ander kiezers-personeel georganiseerd is, is inderdaad niets dan fictie. Dat de afgevaardigde van de vorige kiezers van het vorig district Harderwijk, thans de man der keuze zou zijn van de nieuwe kiezers van

het nieuwe district Zwol, is even onmogelijk te weten, als te weten, of hij de man is der kiezers van het district Maastricht. Zonder deze wetenschap echter, dat de man, die voor het district Zwol zit, inderdaad de uitverkorene is, die door de daartoe bevoegden is aangewezen, of zou aangewezen zijn als het meest geschikt en bekwaam om de belangen van de Nederlandsche natie voor te staan, is de vertegenwoordiging een ijdele en bedriegelijke vorm en men zou dan met evenveel reden, de Kamers bij loting kunnen zamenstellen.

Dat eene Kamer alléén zou behooren ontbonden te worden, bij geschil tusschen haar en de regering, ontkennen wij. Dit is wel het meest voorkomend en bij eene voor goed gevestigde kiesorde alleen denkbaar geval, maar juist hier, waar eene nieuwe regeling van het kiesrecht eene voorloopige regeling vervangt, is, om eene homogene vertegenwoordiging te verkrijgen, ontbinding dringend noodzakelijk. Eene vertegenwoordiging voor de helft zittende krachtens een voorloopig kiesreglement en voor de wederhelft krachtens eene definitive kieswet, voor de helft zittende voor niet meer bestaande districten, krachtens eene volmagt uitgegaan van slechts de helft der door de wet bevoegd verklaarde burgers, kan nooit een zamenhangend, homogeen ligchaam vormen.

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Wenen, 8 juli. Den 5den juli is te Pesth het vonnis van den krijgstraad over de 30 Hongaarsche afgevaardigden bekend geworden. Van deze werden 26 geheel vrijgesproken. De ter dood veroordeelden ontvingen van Haynau volle genade. Hiermede schijnt in verband te staan het gerucht, dat deze handelwijze geenszins goed opgenomen is door het ministerie, daar Haynau genade geschonken moet hebben, zonder het Kabinet geraadpleegd te hebben.

— De gedurende den Hongaarschen oorlog van de keizerlijke zijde zoo gevierde leeraar en aanvoerder der Slowaken, Hurban, is afgezet en wordt wegens bedriegelijke handelingen vervolgd.

Wenen, 9 juli. (Per telegraaf). Generaal Haynau is, wegens het niet opvolgen van de bevelen des Keizers, van zijn kommando en volmagt ontzet.

Frankfort, 9 juli. Behalve Keur-Hessen en Hessen Darmstadt, zal nu ook Nassau en Mecklenburg Schwerin van de Pruisische Unie terugtreden. Dit voorbeeld zou gewis ook door den hertog van Brunswijk gevolgd worden, indien deze zich niet, door de militaire overeenkomst met Pruisen, in eenen volkomen staat van afhankelijkheid had geplaatst, waardoor hij in alles de Pruisische politiek blindelings moet volgen. Bij eene onlangs door Pruisische officieren gehouden inspectie over de Brunswijksche troepen, was het gedrag der eersten zoo aanmatigend, dat de hertog hun zijne ontevredenheid niet heeft kunnen verbergen. Dit is een waarschuwend voorbeeld voor de overige kleinere Duitse vorsten, die vroeger geneigd waren mede dusdanige verdragen met Pruisen te sluiten.

— Het gevaar, dat het ongelukkige dorp Felsberg bedreigt, wordt dagelijks grooter. Den 30sten juni, des namiddags te half 3 ure, hoorde men te Chur een dof gedreun, komende van den Calandrabergr; daarop zag men boven Felsberg stofwolken hoog opstijgen en eindelijk zag en hoorde men de losgeraakte rotsklompen met een donderend gedruisch in de diepte vallen. Het dorp zelf bleef ditmaal echter verschoond en slechts eene enkele schuur werd door een steen beschadigd. De overige rotsblokken, onder welke er waren van 18,000 tot 20,000 vierkante voeten, vielen op de omliggende wei- en aardappellanden. De val had plaats onmiddellijk van den voet van den Leeuwenkop, waaruit men als ontwijfelbaar opmaakt, dat de geheele massa met het fundament zelf aan het wijken is. Volgens een onlangs van wege de regering gedaan onderzoek, is langens van wege de voornaamste scheur bij den Leeuwenkop sedert 10 dagen van 7—10 lijnen vergroot is; in het algemeen is de afwijking sedert de lente verdubbeld. Thans zijn de inwoners van dit dorp

uit hunne onverschilligheid ontwaakt en alles vlugt wat vlugten kan.

Frankfort, 30 juni. Het telegrafische bericht uit Weenen, dat de baron *Haynau* afgezet is, heeft alhier grooten indruk gemaakt en men ziet met gespannen verwachting nadere bijzonderheden te ontmoet. Men vermoedt, dat hierbij de groote invloed van den graaf *Grünne*, adjudant-generaal des keizers, in het spel is geweest. Aan het slechts met moeite bijgelegde geschil met den maarschalk *Radetzky* moet de graaf *Grünne* insgelijks schuld geweest zijn. De graaf *Grünne* moet *Radetzky* verweten hebben, dat hij eenige Hongaarsche opstandelingen, die in het Lombardische leger opgenomen waren, tot officieren befördert had. *Radetzky* heeft dit verwijt zeer euvrel opgenomen en geantwoord, dat het Lombardische leger geen strafbataillon was. Soortgelijke verwijten schijnen ook *Haynau* gemaakt te zijn. *Haynau* heeft in het begin dezer maand aan de verschillende legerkorpsen medegedeeld, dat de naar hem genoemde inrigting tot ondersteuning der in de Hongaarsche veldtochten van 1848 en 1849 gewonde Oostenrijksche en Hongaarsche soldaten, den 1sten juli in werking gekomen is, en dat tot dus ver reeds 200 pensioenen uit dit fonds aan hulpbeoefenden (waarvan bijna de helft uit voormalige opstandelingen bestaat) zijn toegewezen; tevens verzoekt hij dringend, om meerdere vrijwillige bijdragen, daar nog zoo vele ongelukkigen hulp behoeven. *Haynau* zelf heeft met eene aanzienlijke som den grond tot deze instelling gelegd. Ook *Windischgrätz* en *v. Welden* hebben soortgelijke instellingen tot stand gebragt.

Het tolcongres te Kassel zal eene zonderlinge wending nemen. Men verzekert, dat de Saksische regering al de door Pruisen voorgestelde tariefveranderingen van de hand wijst en alleen in de door het Weener kabinet voorgestelde tol- en handelsvereeniging tusschen Duitschland en Oostenrijk wil treden. Blijft de Saksische regering bij dit voornemen, dan zal het congres zonder resultaat uiteen gaan, daar men slechts eenstemmig besluiten kan nemen.

Het rijtuig hetwelk dienen moet bij de krooning van den Keizer van Oostenrijk, en dat geheel hersteld zal worden, was door Keizer *Karel* besteld voor het huwelijk zijner dochter *Maria Theresia*. Na dien tijd heeft het gediend bij de krooning der Keizers te Frankfort. Het verguldsel alleen kostte 180,000 fl. De paneelen zijn schilderijen van *Rubens*, welke 60,000 fl. hebben gekost.

Berlijn, 30 juli. In de zitting van het voorloopig vorstencollegie van 5 dezer, is onder anderen besloten, om een schrijven van den minister *von Schleinitz*, over het hervatten der onderhandelingen met Oostenrijk nopens het definitieve bestuur van den wijderen bond, aan de regeringen der Unie te doen toekomen, met nitnoodiging om even als Pruisen naar Weenen de verklaring te zenden, dat de conferentie te Frankfort niet als plenum van de bondvergadering beschouwd kan worden en dat de daar genomen besluiten niet zullen worden erkend; verder werd besloten om een voorstel van denzelfden minister, om aan de leden der Unie eene eenvoudige verlenging van het voorloopig bestuur derzelve voor te slaan, aan die regeringen mede te doelen en om spoedige beslissing van hare zijde zoo mogelijk binnen 8 dagen te verzoeken. Tevens werd in die zitting besloten een schrijven van den Groot-hertogl. Hessischen geheimraad, *v. Lepel*, waarbij hij kennis geeft, dat hij van zijne regering bevel heeft bekomen geen deel aan de conferentie van het vorstencollegie te nemen en dat zijne regering zich haar besluit voorbehoudt voor het geval dat de Unie tot eenen definitieven toestand zal overgaan, te beantwoorden en aan de commissie voor de constitutie de verklaring van de Groot-hertogelijke regering te doen geworden. In diezelfde zitting heeft de generaal *v. Radowits* het voorzitterschap over het vorstencollegie aanvaard.

Gisteren heeft het vorstencollegie zich bezig gehouden met instructiën en mededeelingen betrekkelijk tot de onderhandelingen te Weenen en Frankfort, over de algemeene Deutsche aangelegenheden. Ook werd eene circulaire over de met Denemarken gesloten vrede, door Pruisen aan alle Deutsche regeringen gerigt, aan het collegie medegedeeld, benevens een aantal wetsontwerpen. Eindelijk heeft de gevolmagtigde van de Hanze-Steden het antwoord van den senaat der vrije stad Bremen op de nota van Hanover medegedeeld.

Men ziet met gespannen verwachting tijdingen uit de hertogdommen te ontmoet. Hamburgsche bladen verzekeren, dat men in Sleeswijk-Holstein den oorlog zoo zeer wenscht, dat men met ongenoegen het bericht zou ontvangen der niet-ratificering van het vredesverdrag door de staten van den bond. Men verlangt te Kiel niets anders dan dat men het alleen tegenover Denemarken liet.

Wat het Russische eskader betreft, willen sommige bladen weten, dat dit ten doel heeft de Deensche regering tegen hare eigene onderdanen te beschermen. De bevolking van Kopenhagen zou namelijk gezind zijn tot eene nieuwe omwetteling over te slaan, ten einde de regering tot den oorlog te dwingen. Dit vereischt echter allezins bevestiging.

Eene der verklaringen van den heer *v. Usedom*, welke aan het verdrag waren bijgevoegd, stelt, dat Pruisen zich voorbehoudt, om doel te nemen aan de onderhandelingen, welke later over het vraagstuk der erf-opvolging zouden kunnen worden gevoerd.

— De door den Keizer van Rusland tot troonopvolger in Denemarken voorgeslagene en zeer begunstigde Prins *Peter van Oldenburg*, is Russische generaal der infanterie en voorzitter van het departement voor de kerkelijke aangelegenheden in den rijksraad. Evenzeer als Prins *Frederik van Hessen* zijnerzijds het Weener hof ter gunste zijner regmatige erfopvolging tracht te stemmen, wenscht Prins *Peter* den tegenstand der Agnaten door onderhandelingen uit den weg te ruimen. Beide Prinsen zijn met het Russische hof verwant.

— De *Staats-Anz.* meldt, dat tusschen Pruisen en België onderhandeld wordt over een nieuw Handelstractaat.

ENGELAND.

Londen, 30 juli, des avonds. In het Huis der Gemeenten is gisteren voorgesteld H. M. te verzoeken op den maatregel tot afschaffing van het brievenvervoer des zondags, terug te komen. Eenige leden kwamen daartegen op. Van de ministerieele zijde heeft men eene soort van middenweg voorgestaan. Men deed de ongelegenheden gelden, die uit het niet bezorgen van brieven op een ganschen dag ontstonden, niet zoo zeer voor den handel als voor dringende familie zaken. Er werd met 195 tegen 112 stemmen besloten een onderzoek in te stellen.

In de zitting van heden heeft lord *J. Russell* eene motie tegen vrijdag aangekondigd, strekkende om door de Kamer een adres aan H. M. te doen rigten, met het verzoek om in de kerk van Westminster een gedenkteken voor sir *Robert Peel* te doen oprigten, waarvan de kosten door het Huis der Gemeenten zouden worden gedragen.

Het centraal crimineel gerechtshof heeft *Robert Pate*, den beleediger der Koningin, naar de jury verwezen om voor dezelve terecht te staan ter zake van *felony*.

De commissie voor de groote tentoonstelling van 1851 heeft heden uitspraak gedaan in den wedstrijd die geopend was voor teekeningen van de medailles, welke aan de tentoonstellers zullen worden uitgereikt. De drie eerste prijzen van £ 100 ieder, zijn toegewezen aan de heeren *Bonnardel* te Parijs en *Wyon* en *Adams* te Londen, terwijl de drie premii van £ 50 elk, zijn geschonken aan de heeren *Wiemer* te Brussel, *Hancock* te Londen en *Gayward* te Parijs.

Er zijn tijdingen van de Plata-rivier ontvangen, aan welke men een zeker gewigt niet kan ontzeggen. Volgens dezelve heeft de Fransche admiraal *Leprédour*, op den dag zijner aankomst te Buenos Ayres, in een onderhoud met den secretaris *Arana*, kennis gegeven van den inhoud van het tractaat dat het Fransche gouvernement aan *Rosas* voorstelt; daarbij wordt echter niet geroept van *Oribe* hetwelk men bij de onderhandelingen met *Rosas* thans als overbodig schijnt te beschouwen.

De wijzigingen, welke de Fransche regering in het vroeger door admiraal *Leprédour* gesloten tractaat gebragt heeft, zijn de volgende:

In de inleiding, betrekking hebbende op den staat Uruguay, wordt nitdrukkelijke melding gemaakt van het tractaat van 29 oktober 1840 (dat van den admiraal *Mackau*.)

Art. 1 is behouden.

In art. 2 heeft men de bepaling ingevoegd, dat, gelijktijdig met de afdanking der legioenen van Montevideo, alle Argentijnsche troepen zich naar de oevers van den Uruguay of de Rio Negro zullen terugtrekken en dat, wanneer de ontwapening afgeloopen zal zijn, daarvan kennis zal worden gegeven aan *Oribe*, die alsdan met al zijne troepen op het gebied der Argentijnsche republiek zal moeten overgaan.

Art. 3 is in stand gehouden.

Bij art. 4 is de bepaling gevoegd, dat de Fransche vlag met een zeker getal kanonschoten zal begroet worden.

Bij art. 5 wordt geëischt dat de tijdens de blokkade genomen schepen en ladingen teruggegeven zullen worden in hunnen tegenwoordigen toestand, of vergoed worden volgens thans te doene schatting.

Bij art. 9 wordt de toestemming van *Oribe* voor onnoodig verklaard.

Voorst zijn *Oribe's* titels weggelaten. In art. 10 heet hij slechts generaal, en de tegenwoordige regering van Uruguay wordt het gouvernement van *Montevideo* genoemd.

De beide laatste artikelen zijn onveranderd in stand gehouden.

BELGIË.

Brussel, 31 juli. In de zitting der Fransche Wetgevende Vergadering van gisteren, werd eerst op voorstel van den voorzitter *Dupin* bepaald, dat de begroting voor 1851, aanstaanden maandag aan de orde van den dag zal zijn. Vervolgens werden de discussiën over de wet op de drukpers hervat. Het eerste artikel werd, met eene kleine wijziging in de vijfde paragraaf: »De borgstelling in departementale steden met 50,000 inwoners en daarboven, voor dagbladen die meer dan vijfmaal 's weeks verschijnen, bedraagt 6000 francs enz.», aangenomen. Het tweede artikel: »Aan de tegenwoordige eigenaars van dagbladen of tijdschriften wordt een maand tijd gelaten om aan de bij art. 1 opgelegde verplichting te voldoen», werd insgelijks aangenomen. De heer *de Tinguy* stelt voor hier tusschen te voegen: »Iedere staatkundige, wijsgeerige of godsdienstige verhandeling in eenig blad geplaatst, moet, op straffe van 500 francs en, bij herhaling, van 1000 francs boete, door den

schrijver onderteekekend zijn. Bij valsche naamteekening wordt hij die haar gesteld heeft, de schrijver en de verantwoordelijke uitgever van het blad, gestraft met eene boete van 1000 francs en een half jaar gevangenis.» Na eenen heftigen tegenstand der commissie, die dit voorstel als geheel onuitvoerbaar beschouwt, en van den anderen kant, na eene krachtige toespraak van den heer *de Labolie* aan de meerderheid en inzonderheid ook aan de linkerzijde, over het tot stand brengen van een nieuw stelsel in de wetgeving op de drukpers, wordt het amendement van den heer *de Tinguy*, tot algemeene verbazing met 313 tegen 281 stemmen aangenomen en daardoor het lot der geheele wet weder zeer onzeker gemaakt. Doch er werd spoedig een onbeduidend bijvoegsel voorgesteld en ook in discussie genomen, dat eene nieuwe afstemming van het geheele aldus gewijzigde artikel ten gevolge kan hebben. Bij artikel 3, aldus luidende: »Bij elke nieuwe aanklagt tegen een reeds aangeklaagd dagblad, moet de helft van het maximum der bij de wet bepaalde geldboete reeds vóór de veroordeeling gestort worden,» stelt de commissie zelve als amendement voor, dat de te storten som in haar geheel niet meer dan de borgstelling zelve, bedragen zal, zoodat over art. 3 evenmin definitief beraadslaagd kan worden. Art. 4: »De geldboete moet drie dagen na de veroordeeling eetaald worden; Art. 5 en 6: »Anders mag het dagblad niet weder uitgegeven worden;» Art. 7: »Iedere veroordeeling voor een speciaal drukpers delict moet ook afzonderlijk ondergaan worden;» Art. 8: »20 dagen voor de verkiezingen zijn de circulairen en geloofsblijdenissen, nadat zij vooraf bij den procureur der republiek zijn ingeleverd, vrij,» en Art. 9: »De vroegere wettelijke bepalingen, die hiermede in strijd zijn, zijn afgeschaft,» alsmede de geheele titel I der wet (over de borgstelling) werden aangenomen. De verdere discussiën over dit ontwerp werden alstoen tot den volgenden dag uitgesteld en nog eenige onbeduidende zaken, die aan de orde van den dag waren, afgedaan.

Er waren geene geruchten van politieke aard, in omloop.

In de zitting der Sardische Kamer van Afsgevaardigden van den 5den juli, werd het wetsontwerp op de uitgifte van schuldbrieven tot een rentebedrag van 6 miljoen, met 119 tegen 28 stemmen definitief aangenomen.

Men meldt uit Rome van den 1sten juli, dat de Paus aan onderscheidene personen die in de laatste gebeurtenissen betrokken waren, vergund heeft te Rome terug te komen. Het gerucht is in omloop dat de commissie van kardinalen van gevoelen zoude zijn, de afkondiging van het *motu proprio* tot juni 1851 uit te stellen. Men had reeds lang zoodanig besluit voorzien.

De gelijktijdige aankomst te Napels van de hertogin van *Berry* en den graaf *de Montemolin* heeft aldaar eenige sensatie verwekt. Men verzekert echter dat die ontmoeting toevallig is. De reis der hertogin van *Berry* zoude geen staatkundig doel hebben. Men zegt dat zij hare bloedverwanten aan het hof van Napels komt bezoeken, zoo als zij dit onlangs bij het hof van Toskane deed. De reis van den graaf *de Montemolin* staat, gelijk men weet, in verband met het plan tot een huwelijk met de jongste zuster des Konings, *Dona Maria Teresa Christina*, geboren in 1822. De graaf is afgestapt aan het paleis van don *Sebastian van Braganza* die, wanneer de plannen doorgaan, zijn zwager zal worden.

Het absolutismus steekt overigens, te Napels met zooveel stoutmoedigheid het hoofd weder op, dat men in de gematigtdigste berichten zich daarover ongerust betoont. Zoo lezen wij in eenen brief van den 2den juli aan het *Journal des Débats*, dat het in het belang van het stelsel zelf, hetwelk in het Koninkrijk Napels hersteld is, volstrekt noodzakelijk wordt aan de buitensporigheden van de oppositie-partij paal en perk te zetten, zoo men niet op nieuw alles in de weegschaal wil stellen.

Men schrijft uit Constantinopel dat de Sultan den 24sten juni van zijne reis in den Archipel in zijne hoofdstad is terug gekeerd. Die reis werd zeer gelukkig volbragt. De pacha van Egypte had zich naar Rhodes begeven om Z. M. op te wachten en een prachtig stoomfregat van 500 paardenkracht, als een geschenk aan zijnen soeverein, medegebragt.

Reeds herhaalde malen hebben wij gesproken van den opstand die in Bulgarije is uitgebarsten. Men kent noch de aanleiding daartoe, noch de uitgebreidheid van dezelve; maar de Turksche regering is beducht en vreesd dat die beweging in verband slaat met opruivingen van buiten 's lands. Men verzekert dat de Russische gezant, de heer *von Titoff*, in eene conferentie die hij met den minister van Buitenslandsche Zaken gehad heeft, de tusschenkomst van zijn kabinet heeft aangeboden om de Porte bij te staan in de onderdrukking van dien opstand, doch dat dit aanbod van de hand is gewezen.

Een bericht uit Griekenland aan de *Express*, kondigt de aanstaande ontbinding der Kamers en de aanneming van wetten waarbij de vrijheid van drukpers beperkt wordt, aan, ten gevolge der uitgave van een schandelijk schotschrift tegen de persoon der Koningin.

FRANKRIJK.

Parijs, 30 juli. Een der gevolgen van de nieuwe kieswet verdient eene bijzondere vermelding. Onder de van de kiezerslijsten geschrapt personen merkt

men 235 krankzinnigen op van het gesticht van Clermont, die, krachtens de oude kieswet, als kiezers waren ingeschreven.

— Men verneemt dat de regering het voornemen heeft opgegeven, om een legerkamp te Versailles op te rigten.

— Men kondigt thans als zeker aan, dat men heeft afgezien van het ontwerp tot vereeniging der beide takken van de Bourbons.

— De generaal *Rapatel* is gisteren door een aanval van cholera aangetast; spoedig aangebrachte hulp heeft hem echter buiten levensgevaar gesteld. Hij bevindt zich iets beter.

— Bij vergissing heeft men gemeld, dat de generaal *Mollière* het slagoffer van vergiftiging door champignons is geweest. Zijn dood moet toegeschreven worden aan de gevolgen der vermoedens bij de expeditie van Italië, waarin hij zich zeer heeft onderscheiden.

— Een dagblad van Bayonne meldt, dat de vermaarde Spaansche bankier *Salamanca* die stad doorgereisd is, om zich naar Londen te begeven, met eene verzameling schilderijen, waarvan de waarde op 250,000 frs. wordt geschat.

— Een Spaansch dagblad wil weten, dat de Koning van Napels, in weerwil van alle reclamatiën, niet te bewegen zal zijn om af te zien van het ontworpen huwelijk van de Prinses *Maria Carolina Fernanda* met den graaf de *Montemolin*.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 32 juli. Tot corresponderende leden van het Bataviaasch genootschap van kunsten en wetenschappen, zijn benoemd de predikanten *W. Imminck*, te Doesborgh en *A. H. van der Hoeve*, te Keppel.

— Men meldt ons uit 's Gravenhage, dat de commissie, benoemd om den minister van koloniën voor te lichten omtrent de vraag, in hoever het wenschelijk is, om de tinmijnen van Banka en de mijnen in het algemeen in Indië over te geven aan de particuliere industrie, tot haren president heeft gekozen den heer *Spengler*, president der kamer van koophandel te Amsterdam en tot haren secretaris den heer *J. P. Canter Fisscher*, O. I. ambtenaar met verlof alhier te lande. Eersdaags zou het verslag aan de regering worden ingediend. Bijzonderheden zijn daarvan nog niet bekend. Alleen schijnt het zeker, dat al de leden der commissie eensstemmig denken omtrent het wenschelijke om de mijnen in Indië aan de particuliere industrie over te geven.

Rotterdam, 30 juli. Wij vernemen, dat het bericht, door de *Drentsche Courant* medegedeeld, dat de graaf van *Randwijck* zoude benoemd worden tot gouverneur-generaal van Nederl. Indië, van allen grond ontbloot is.

— Onze brieven uit Londen deelen de tijding mede, dat de Hertog van *Cambridge*, die in de laatste dagen ernstig ongesteld was, in den avond van jl. maandag, 20 minuten voor 10 ure, nog vrij subiet is overleden.

De overleden Prins, *Adolphus Frederik*, was de zevende en jongste zoon van Koning *George III*; hij was den 24sten februari 1774 geboren en is dus ruim 76 jaren oud geworden. Op 13jarigen ouderdom werd hij met zijne twee oudere broeders, de Hertogen van *Cumberland* en *Sussex*, naar de universiteit te Göttingen gezonden, waar hij op 6 juli 1786 werd ingeschreven. Hij studeerde er drie jaren en werd toen als officier bij het Britsche leger ingeschreven, doch kwam eerst in 1793 in Engeland terug en verscheen met eene Britsche magt voor Duinkerken. In 1794 werd hij tot kolonel en in 1798 tot luitenant-generaal bevorderd. Hij werd eerst den 27sten November 1801 tot pair verheven; de Koning creëerde hem Hertog van *Cambridge*, graaf van *Tipperary* en baron van *Culloden*.

In 1803 werd de prins met een leger van 8000 Duitschers en 6000 Engelschen afgezonden om de keurvorstelijke bezittingen zijns vaders te gaan verdedigen. Hij vond er echter de sympathie niet die hij gaarne had gewenscht, weshalve hij zijner regering verzocht, teruggeroepen te worden; het Engelsche ministerie beduidde hem echter, dat hij op zijnen post moest blijven; doch, na een manifest uitgevaardigd te hebben waarbij hij de Hannoveranen tot eenen algemeenen opstand tegen de Franschen aanzette, hetwelk evenwel geen gevolg had, keerde hij naar Engeland terug, zijn leger onder bevel van graaf *Walmoden* achterlatende.

Toen later de Franschen uit Hanover verdreven waren, werd de hertog van *Cambridge* er tot onderkoning benoemd en bleef in die betrekking tot in 1837, als wanneer de hertog van *Cumberland* aldaar Koning werd, ten gevolge van het overlijden van *Willem IV* van Engeland; de Britsche kroon kwam toen aan koningin *Victoria*, doch de Hanoversche ging alleen in de mannelijke*linie over.

De hertog van *Cambridge* voerde als onderkoning met veel beleid het bestuur; hij verminderde het Hanoversche leger aanzienlijk, verligte den druk der belastingen en liet den adel in dezelve deelen. Ook gaf hij eene constitutie, dien echter de hertog van *Cumberland*, Koning geworden zijnde, spoedig weder introk.

De hertog van *Cambridge* trad te Kassel op 7 mei en te Londen op 1 juni 1818 in den echt met prinses *Augusta Wilhelmina Louisa*, derde dochter van

den landgraaf *Frederik* van Hessen-Kassel, welke prinses toen 21 jaren oud was en hem thans overleeft. Een zoon en twee dochters ontsproten uit dit huwelijk. Een blad besluit het bericht van zijn dood met de woorden: »Eervol was zijn gedrag als lid der koninklijke familie en als staatsman. In het bijzondere leven was hij even onberispelijk, en ofschoon vele leden der koninklijke familie groote achting verworven hebben en verdienen, moet inderdaad die vorst gelukkig geacht worden, die eene schoonere reputatie nalaat dan de hertog van *Cambridge*.»

STATEN-GENEERAAL. TWEDE KAMER.

Zitting van vrijdag 32 juli.

Aan de orde is in de eerste plaats de loting, voorgeschreven bij artt. 116 der kieswet, bepalende den tijd waarop elk lid der Kamer naar den rooster aftreedt, in zooverre die rooster dien tijd niet zelf heeft aangewezen.

De heeren van *Twist*, *Storm van 's Gravesande*, van *Foorst* en *Fokker* worden benoemd om dit lotingswerk te doen plaats hebben in diër voege: de heeren van *Twist* en 's *Gravesande* plaatsen zich aan eene tafel en belasten zich met telkens de naambriefjes der twee leden die met elkander loten, in eene bus te werpen, terwijl de beide andere heeren, aan eene andere tafel gezeten, de bus met de twee briefjes ontvangen, en een der heeren telkens één briefje er uitneemt, de eerst uitgetrokkene zal beschouwd worden als de eerst aftredende (september 1850); de tweede, als de later aftredende (september 1852); terwijl voor *Amsterdam*, waaruit 3 leden moeten aftreden, de namen der 5 afgevaardigden tegelijk in de bus zullen worden geworpen, en de twee laatst uitkomende later zullen aftreden.

Niemand tegen deze lotingswijze eenige aanmerking hebbende, wordt daarloes overgegaan.

De uitslag der gehouden loting is dat zullen aftreden:

in 1850, de heeren: *Zylker*, van *Randwijck*, *Dirks*, *Costerus*, *Sloet tot Oldhuis*, *Donker Curtius*, *Dullert*, van *Dam van Isselt*, *Dommer van Poldersveldt*, van *Walchren*, van *Doorn*, van *Hasselt*, de *Moraaz*, *Backer*, *Heemskerck*, van *Naamen*, de *Fremery*, van der *Linden*, *Anemaet*, van *Rijckevoersel*, *Schooneveld*, *Lotsy*, *Slicher van Domburg*, *L. D. Storm*, *Mutsaers*, van der *Heijde*, *Borret*, *Lambrechts* en *Schiffer*;

in 1852, de heeren: *Westerhoff*, van *Heiden Reinestein*, van *Heemstra*, van *Heloma*, *Groen van Prinsterer*, de *Man*, van *Zuylen van Nyevelt*, van *Nispen van Sevenaer*, *Hengst*, *Engelen*, van *Goltstein*, *Schellinga Winterberg*, *Smit*, van *Hall*, *Godefroi*, *Verweij Mrjan*, *Poortman*, *Wintgens*, de *Monchy*, *Boreel van Hogelanden*, *Wijnaendts*, van *Eck*, *Mecussen*, *Jespers*, *Bots*, de *Villers de Pité*, *Leclercq* en *Luyben*.

Volgens den in het aangehaalde artikel bedoelden rooster zullen aftreden:

in 1850 de heeren: *Reinders*, *Ter Bruggen Huigenholtz*, van *Hoëvell*, van *Foorst* en *Fokker*.

in 1852, de heeren: *Wichers*, *Duymaer van Twist*, *Storm van 's Gravesande*, *Boxman*, *Bachiene*, en de *Lom de Berg*.

Voor den aanvang der loting hebben de heeren van *Dam van Isselt*, *Boreel van Hogelanden*, *Wintgens*, van *Hall*, van *Randwijck*, van *Doorn*, van *Heiden Reinestein* en *Groen van Prinsterer* verklaard, dat zij zich, ingeval het lot hun gunstig mogt zijn, toch vóór de opening der zitting in september aanstaande, aan eene herkiezing zullen onderwerpen, terwijl de heer *Wijnaendts* na den afloop der loting eene dergelijke verklaring heeft afgelegd.

Daarna zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet tot uitvoering van artikel 7 der grondwet voortgezet en ten einde gebragt. Nadat de artt. 8 en 9, eenigzins gewijzigd, zijn aangenomen, is het wets-ontwerp in zijn geheel aangenomen met 46 tegen 12 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Groen van Prinsterer*, *Sloet tot Oldhuis*, van *Heloma*, van *Randwijck*, *Boreel van Hogelanden*, van *Dam van Isselt*, van *Hall*, *Wijnaendts*, *Donker Curtius*, *Schiffer*, *Wintgens* en de voorzitter.

Door de commissie van rapporteurs voor het wets-ontwerp tot het verleenen van onderstand aan werklieden van het maritiem etablissement te Rotterdam, is daaromtrent algemeen verslag uitgebragt. De beraadslaging over dat wets-ontwerp zal plaats hebben na die over de reeds aan de orde gestelde wets-ontwerpen.

Morgen ochtend te elf ure zal de vergadering overgaan tot de beraadslaging over het ontwerp van wet tot regeling van het regt van enquête.

Mengelwerk.

SIR ROBERT PEEL.

(Overgenomen uit het *Journal des Débats*.)

»Ik zal het bewind nederleggen met eenen naam streng gegipt door vele achtingswaardige mannen, die het, uit beginsel, diep betreuren dat eene partij ontbonden is, die dit betreuren niet uit eigenbelang, maar omdat zij gelooven, dat het getrouw blijven aan eene partij, het bestaan en de handhaving eener

grootte partij, onmisbaar is voor eene goede regering. Ik zal het bewind nederleggen streng beoordeeld en veroordeeld door vele achtingswaardige mannen, die gelooven dat het beginsel van bescherming wezenlijk noodzakelijk is voor de belangen des lands. Mijn naam, ik weet dit, zal door alle voorstanders van het monopolie-stelsel, die, onder voorwendsel van het algemeen welzijn, slechts hun eigen belang beoogen, — vervloekt worden; maar welligt zal die naam somtijds met dankbaarheid genoemd worden in de woningen dergenen, wier lot het is hun dagelijksch brood in het zweet huns aangezichts te verdienen. In die woningen zal men misschien mijner met liefde gedenken, als zij die haar bewonen hunne krachten herstellen zullen met een overvloedig voedsel, dat niet door belastingen bezwaard is, een voedsel dat des te aangenaamer zal zijn, als het gevoel van onregt hetzelfde niet meer verbiltert.»

Deze woorden zijn de schoonste lijkrede op sir ROBERT PEEL, en hij was het zelf die ze uitsprak toen hij in 1846 het bewind nederlegde, nadat hij in de staatshuishouding van zijn land eene diep doortastende hervorming had tot stand gebragt. Die afkeuring, die strenge beoordeeling, die vervloekingen waarvan hij sprak, verstonen allen op zijn graf; de grooten der aarde hebben hunne tranen vermengd met de dankgeboden der behoeftigen en de rouw over zijnen dood heeft zich uitgestrekt van de paleizen der rijken tot aan de hutten der armen. Nimmer welligt was de droefheid van het publiek zóó algemeen. Nooit had ook eene groote natie eenen burger, een staatsdienaar verloren, die haar inniger genegen was, die haar meer dan zijne dagen, zijne nachten, zijn werk, zijn' moed, zijn verstand, zijn leven ten offer had gebragt. Sir ROBERT PEEL was, van zijne intrede in het leven tot aan zijn laatste stond, de staatsman bij uitnemendheid, de man die leefde voor de belangen van zijn land. Men verwondere zich dan ook niet, dat, hetgeen nimmer gebeurd was, het Huis der Gemeenten gesloten werd op den dag van zijnen dood. Het was alsof zijns eigene stem was uitgedoofd, zoo zeer was hetzelfde, sedert bijna eene halve eeuw, er aan gewoon zich uittedrukken door dat orgaan, hetwelk hoog geëerbiedigd en als een orakel werd aangehoord.

Door den dood van Sir ROBERT PEEL heeft het Huis der Gemeenten een gedeelte van zijn leven en een gedeelte van zich zelve verloren, want hij was, volgens eene niet te vertalen uitdrukking, *the great commoner*. Het Huis en hij waren één, onafscheidbaar van elkander; reeds voor twintig jaar, toen hij als minister aftrad, had hij verklaard in het Huis der Gemeenten te zullen leven en sterven; en nooit zoude hij eerambten hebben aangenomen, die hem van dit geliefkoosd toneel zijner welgeslaagde pogingen en van zijnen invloed, zouden verwijderen. Zijn bijzonder leven, een voorbeeld van goede zeden en liefdadigheid, beslaat eene kleine plaats in zijne geschiedenis. De openbare betrekkingen, de staats-aangelegenheden, de regering, de behandeling van menschen en meerderheden zijn het, die zijn leven vormen. Hij leefde, streed en stierf daár, waar de belangen van het publiek worden behandeld. Dit was de bestemming waarvoor hij opgegroeid was. Van zijne geboorte af werd hij door zijnen vader tot een staatsman opgekweekt, hij had hem zijn eigen', toen reeds beroemden naam, en dien van alle toenmalige groote tory's tot schild gegeven, zoo als van Lord PERCEVAL, Lord CASTLEREAGH, Lord ELDON, Lord WELLINGTON; en boven allen had hij de bescherming van PITT, die zijn afgod was, voor hem ingeroepen.

ROBERT PEEL was de zoon van den eigenaar eener katoen-spinnerij. Zijn vader, de grondlegger van den naam en het vermogen, had zich gewijd aan de nijverheid, op het oogenblik dat de invoering der machines daaraan eene reusachtige ontwikkeling gaf. Hij verschafte werk aan 15,000 arbeiders, betaalde jaarlijks aan belasting op de voortbrengselen zijner fabrieken, ongeveer £ 450,000 en liet bij zijnen dood in 1830, een vermogen van ongeveer 28 miljoen guld. na. In het Huis der Gemeenten was hij de steun, de vurige bewonderaar van PITT; bij de nationale inschrijving die in 1798 geopend werd om Frankrijk den oorlog aan te doen, gaf hij 120,000 gl.

ROBERT PEEL werd in 1788 op een klein buitenverblijf in de nabijheid van Bury geboren. Opgevoed onder het oog van zijnen vader, werd hij vervolgens naar het collegie van Harrow gezonden, waar ook Lord BYRON de lessen bijwoonde. Merkwaardig is hetgeen de groote dichter van later tijd nopens hem later neder schreef: »PEEL, zegt hij in zijne Aanteekeningen, had altijd bij zijne meesters en medeleerlingen groote verwachtingen opgewekt; hij heeft die niet teleurgesteld. In de studie der klassieken, overtrof hij mij verre; in de declamatie stond ik niet hem gelijk. Als wij uitgingen, was ik altijd op den verkeerde weg, hij nooit; op het collegie kende hij steeds zijne les, ik zelden; maar als ik haar kende, dan kende ik haar bijna even goed. In de algemeene vakken van ons onderwijs, de geschiedenis enz. geloof ik, dat ik hem overtrof.»

Toen ROBERT PEEL Harrow verliet, zette hij zijne studien aan de Universiteit te Oxford voort; hij maakte aldaar schitterende vorderingen en van toen af bleek het reeds wat hij eenmaal zoude wezen als Vertegenwoordiger van dat groote ligchaam.

